

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2017/05/736

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van de heer [naam], appelland, woonachtig te [plaats], gericht tegen het besluit van de examencommissie van de Faculteit der Godgeleerdheid, verweerster, om geen vrijstelling te verlenen voor het vak Godsdienstfilosofie voor de bacheloropleiding Religiewetenschappen.

I. Loop van het geding

Appelland heeft op 17 november 2016 beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster gedateerd op 11 oktober 2016. Het beroepschrift is tijdig ontvangen. Aan de overige voorwaarden is eveneens voldaan. Het beroep is derhalve ontvankelijk.

Op 29 november 2016 is namens het College aan verweerster meegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appelland nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft appelland hiertoe uitgenodigd. Een minnelijke schikking is echter niet tot stand gekomen.

Appelland laat het College op 1 februari 2017 weten dat de hoorzitting om de minnelijke schikking te beproeven, plaatsvond op 9 januari 2017. Dat is later dan voorgeschreven. Ook klaagt appelland dat de beslissing op zijn beroep niet tijdig voor het einde van de daarvoor gestelde termijn is genomen. Op 10 februari 2017 volgt nog een derde schrijven van appelland. Hij klaagt daarin over de verlate behandeling van zijn beroepschrift door het College van Beroep.

Verweerster heeft op 2 februari 2017 een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 17 februari 2017.

Appelland is in persoon verschenen. Verweerster werd vertegenwoordigd door dr. W. van Vlastuin en dr. A. Goudriaan, resp. voorzitter en lid van de examencommissie. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten. Appelland volgt de bacheloropleidingen Theologie en Religiewetenschappen aan de VU. Daarnaast volgt hij ook de bacheloropleiding Wijsbegeerte van het wetenschapsgebied theologie/religiewetenschap in Groningen. Appelland wil proberen de beide bacheloropleidingen die hij aan de VU volgt, in twee jaar af te ronden. Dat is alleen mogelijk als hij vrijstellingen krijgt. Daarna zal hij zijn studie voortzetten in Groningen. In Groningen zijn hem reeds 120 EC aan vrijstellingen verleend.

Appellant heeft in dat kader vrijstelling verzocht van het vak Godsdienstfilosofie voor de opleiding Religiewetenschappen. Verweester heeft een negatief besluit genomen dat ziet op het vak *Comparatieve* Godsdienstfilosofie. Appellant is van mening dat verweester vrijstelling voor een verkeerd vak afwijst. Hij is ook van mening dat er weliswaar accentverschillen zijn tussen de module Godsdienstwijsbegeerte en de module Godsdienstfilosofie, maar dat deze verwaarloosbaar zijn. De elementen die volgens verweester onvoldoende aanwezig zijn in het vrij te stellen vak - te weten de vergelijking met andere religies op basis van wijsgerig-theologische concepten en de wijsgerige focus op Oosterse godsdiensten - worden binnen andere modules van de opleiding in voldoende mate opgevangen.

Appellant merkt op dat verweester grote waarde hecht aan het beoefenen van de interreligieuze dialoog. Door het vak Godsdienstfilosofie vrij te stellen zou appellant onvoldoende in deze vaardigheid geoefend raken. Appellant brengt daartegen in dat hij door parallel twee opleidingen te volgen voldoende in de gelegenheid zal zijn de interreligieuze dialoog te beoefenen. Deze competentie maakt bovendien deel uit van meer vakken binnen de opleiding Religiewetenschappen.

Verweester weigert de vrijstelling voorts, omdat het vak Godsdienstfilosofie tot de academische kern behoort. Appellant brengt daartegen in dat ook het vak Godsdienstwijsbegeerte tot de academische kern van de opleiding Theologie behoort. Beide vakken zouden inwisselbaar zijn, zo stelt appellant. Ze worden door de studenten gekozen in relatie tot het gekozen traject.

Verweester wijst erop dat het vak Godsdienstfilosofie niet meer wordt gegeven. In plaats daarvan wordt *Comparatieve* Godsdienstfilosofie aangeboden. Het vak *Comparatieve* Godsdienstfilosofie behoort tot de academische kern van de opleiding Religiewetenschappen. Het vak Godsdienstwijsbegeerte dat onderdeel is van de opleiding Theologie, behoort tot een andere discipline en kent een andere methodiek. Vrijstelling kan daarom niet worden verleend. De opleiding Religiewetenschappen kan niet met succes worden afgerond zonder het vak *Comparatieve* godsdienstfilosofie met goed gevolg af te ronden.

III. Standpunten van partijen

Appellant vraagt om vrijstellingen om beide opleidingen binnen twee jaar te kunnen afronden. Daarnaast heeft hij vastgesteld dat een groot aantal vakken ('30 %') van de opleiding Religiewetenschappen door één docent worden gegeven. Hij heeft er behoefte aan ook de opvatting van andere docenten te horen.

Appellant wil bovendien graag een ander accent leggen dan nu mogelijk is op grond van de Onderwijs- en Examenregeling van de opleiding Religiewetenschappen.

Appellant is het met verweester eens dat de vakken Godsdienstwijsbegeerte en Godsdienstfilosofie niet goed vergelijkbaar zijn: de inhoud komt zeker voor 'twee derde' deel niet overeen. Hij is echter van mening dat de kennis van het overige deel van het vak kan worden opgedaan door andere vakken te volgen.

Verweester is bereid appellant te steunen in zijn voorstellen, mits deze niet strijdig zijn met de regelgeving en de kwaliteit van de opleidingen gehandhaafd blijft. Dat is niet het geval bij het onderhavige verzoek tot vrijstelling van het vak Godsdienstfilosofie voor de bacheloropleiding Religiewetenschappen.

Aan de examinator van het vak is een inhoudelijk oordeel gevraagd. Deze heeft uiteengezet dat het vak *Comparatieve* Godsdienstfilosofie een eigen thematiek kent die niet overeenkomt met Godsdienstwijsbegeerte (Theologie). Een vrijstelling is daarom op inhoudelijke gronden niet mogelijk.

IV. Overwegingen van het College

Vrijstelling

In artikel 4.7 van de Onderwijs- en Examenregeling (A) Religiewetenschappen is bepaald dat een vrijstelling kan worden toegekend als eerder door verzoeker een tentamen met goed gevolg is afgelegd aan een instelling voor hoger onderwijs en dat inhoud, niveau en studielast van dat vak ten minste gelijkwaardig zijn aan die van het vrij te stellen vak.

Appellant heeft ter zitting erkend dat beide vakken niet gelijkwaardig zijn. Inhoudelijk zijn er grote verschillen. Daarmee ontbreekt naar het oordeel van het College de basis om de gevraagde vrijstelling te verlenen.

Procedure

Appellante verzoekt om de toekenning van een dwangsom, op de grond dat verweerster de wettelijke beslistermijn heeft overschreden. De Vrije Universiteit is een privaatrechtelijke instelling. Gevolg daarvan is dat de Algemene wet bestuursrecht (Awb), behoudens enige uitzonderingen, niet van toepassing is. Het overschrijden van de termijnen, waarover appellant – overigens terecht – klaagt, heeft aan een bijzondere instelling van hoger onderwijs niet de gevolgen die de Awb daaraan verbindt. Het College wijst erop dat de wettelijke regeling van de dwangsom bij niet tijdig beslissen, zoals geregeld in afdeling 4.1.3 van de Awb, uitsluitend van toepassing is op het nemen van beschikkingen in de zin van deze wet. De beslissing van verweerster om geen vrijstelling te verlenen is evenwel geen beschikking in de zin van artikel 1:3 lid 2 Awb, omdat verweerster deel uitmaakt van een bijzondere instelling van hoger onderwijs. Ter toelichting moge nog het volgende dienen. De wetgever is ervan uitgegaan dat de Awb, met uitzondering van de beslissing tot afgifte van een getuigschrift, alleen op openbare instellingen van hoger onderwijs van toepassing is. Voor bijzondere instellingen en hun organen geldt derhalve dat de Awb niet op hun handelen van toepassing is, dat zij in zoverre reeds hierom niet als bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1 lid 1, onderdeel b, Awb kunnen worden aangemerkt, en derhalve geen besluiten in de zin van artikel 1:3 Awb kunnen nemen (vgl. ABRvS 19 juli 2006, AB 2007, 41).

Nu de bestreden beslissing geen betrekking heeft op de afgifte van een getuigschrift, is verweerster voor het nemen van deze beslissing niet met openbaar gezag bekleed. Derhalve kan verweerster niet als bestuursorgaan worden aangemerkt, is haar beslissing geen beschikking in de zin van de Awb en is de wettelijke regeling inzake de dwangsom bij niet tijdig beslissen niet van toepassing.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 24 februari 2017 door prof. mr. dr. F.J. van Ommeren (voorzitter), mevrouw drs. T. Mekking, mevrouw I. Messoussi, de heer F. Öksüz, prof. dr. H.A. Verhoef, leden, in aanwezigheid van mr. drs. J.G. Bekker, secretaris.

w.g.

prof. mr. dr. F.J. van Ommeren
voorzitter

w.g.

mr. drs. J.G. Bekker
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 46,-.